

اندیشکده‌ها درباره طوفان الاقصی چه می‌گویند؟

صاعقه‌ای شبیه «پرل هاربر»

شهرها و روستاهای جنوب اسرائیل نفوذ کردند. محمد الضیف، فرمانده گردان‌های شهید عزالدین القسام، شاخه نظامی جنبش مقاومت اسلامی فلسطین (حماس)، گفت این گروه به دلیل محاصره طولانی مدت غزه توسط اسرائیل، اشغال سرزمین‌های فلسطینی و جنایات ادعایی آن علیه مسلمانان، از جمله هتک حرمت مسجد الاقصی در بیت المقدس، این حمله خود را انجام داده است. حمله ۷ اکتبر مرگبارترین حمله در تاریخ ۷۵ ساله اسرائیل است و صدمات روانی عمیقی را بر مردم آن وارد کرده است؛ به طوری که برخی از تحلیلگران با حملات غافلگیرکننده «پرل هاربر» و حملات ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ به ایالات متحده مقایسه می‌کنند.

زینب اصغریان
کارشناس مسائل بین‌الملل

طوفان الاقصی، شرایط جدیدی را در عرصه بین‌الملل رقم زده است. این عملیات مهم و راهبردی، نوع بازی و معادلات را به شدت متحول کرده است. قطعاً دوران پسا طوفان الاقصی دوران متفاوتی خواهد بود که هم بازیگران آن و هم شرایط پس از آن به صورت خاص تغییر کرده است. اندیشکده‌های غربی از این عملیات با عنوان‌هایی چون «بی‌سابقه» و «غیر قابل پیش‌بینی» یاد می‌کنند. در این مجال تلاش شده است با توجه به اندیشکده‌های معتبر بین‌المللی، دیدگاه آمریکا، چین، روسیه و اتحادیه اروپا را درباره این عملیات مهم و بازتاب‌های آن داشته باشیم. بدیهی است بررسی دقیق‌تر و کامل، مجال بیشتری را می‌طلبد.

قطعاً دوران پسا طوفان الاقصی دوران متفاوتی خواهد بود که هم بازیگران آن و هم شرایط پس از آن به صورت خاص تغییر کرده است. اندیشکده‌های غربی از این عملیات با عنوان‌هایی چون «بی‌سابقه» و «غیر قابل پیش‌بینی» یاد می‌کنند

خطر افزایش دامنه جنگ غزه

اندیشکده آمریکایی شورای روابط خارجی اذعان می‌کند: بنا بر گزارش‌ها، سازمان‌های اطلاعاتی اسرائیل و ایالات متحده هیچ نشانه‌ای مبنی بر برنامه‌ریزی حماس برای حمله‌ای با این ماهیت نداشتند. بروس هافمن، عضو ارشد شورای روابط خارجی آمریکا، می‌نویسد: اسرائیل با اعلان جنگ به حماس، کارزاری را برای ریشه‌کن کردن این گروه و آزادی حدود ۲۰۰ گروگان ایجاد کرده است. نخست‌وزیر بنیامین نتانیاهو نسبت به جنگ طولانی و دشوار علیه حماس هشدار داده است. اسرائیل و حماس از ۷ اکتبر هر روز با یکدیگر تبادل آتش کرده‌اند. کارشناسان بیم دارند تهاجم کامل اسرائیل به غزه سبب پاسخ قاطع حزب‌الله که تحت حمایت ایران در لبنان است شود و خطر آتش‌سوزی گسترده‌تری در منطقه را به همراه داشته باشد. البته ایران حامی حزب‌الله [و همچنین حماس و دیگر گروه‌های مبارز فلسطینی] نیز هست و خطر درگیری دو جبهه وجود دارد که بخش‌هایی از اسرائیل و بخش‌هایی از لبنان (در محل استقرار حزب‌الله) را ویران خواهد کرد. استیون ای کوک، عضو ارشد شورای روابط خارجی آمریکا، می‌گوید: خطر تشدید تنش و افزایش دامنه آن نیز وجود دارد.

چین درباره عملیات غزه چگونه می‌اندیشد؟

شورای آتلانتیک در مطلبی با عنوان «رویکرد دوگانه چین»، از نقشه پکن پرده برمی‌دارد: الگوی جدیدی در سیاست خارجی چین در حال ظهور است که نوید بدی برای ثبات جهانی دارد؛ شی جین‌پینگ، رهبر چین وانمود می‌کند طرفدار راه حل‌های مسالمت‌آمیز برای درگیری‌های بین‌المللی است، در حالی که در واقع بی‌ثبات‌کننده‌ترین نیروهای جهان را تشویق می‌کند.

در خاورمیانه، پکن با صدای بلند خواستار پایان دادن به نبرد میان اسرائیل و حماس شده و مدعی است رویکردی یکسان در قبال متخاصمان دارد. اما دولت چین در واقع از

یک غافل‌گیری عجیب برای دستگاه امنیتی

امیرحسین وزیربان در مرکز بین‌المللی استیمسون می‌نویسد: «طوفان الاقصی» اسرائیل را غافلگیر کرد و برنامه‌های نظم امنیتی جدید را بر هم زد. حمله حماس به اسرائیل، اتکای امنیتی دیگر کشورهای خاورمیانه را به چالش کشیده و ساختار امنیتی منطقه را تغییر داده است.

نیم قرن پس از جنگ اکتبر ۱۹۷۳ اعراب و اسرائیل، شیخ یک درگیری چند جبهه‌ای دوباره بر سر خاورمیانه خودنمایی می‌کند.

این اندیشکده غربی آورده است: در ۷ اکتبر، گروه ستیزه‌جوی فلسطینی حماس آنچه را طوفان الاقصی نامید، آغاز کرد و به جوامع نظامی و غیرنظامی در جنوب اسرائیل حمله کرد. این حمله شامل پرتاب بیش از پنج هزار راکت و موشک به سمت شهرهای اسرائیل از جمله عسقلان، سدروت و تل‌آویو بود.

آنچه این جنگ را از درگیری‌های قبیله‌ای اسرائیل-عربی و اسرائیل-فلسطینی متمایز می‌کند، تلفات بالای هر دو طرف و افشای آسیب‌پذیری‌های اسرائیل باوجود تجدیدنظر مکرر دکترین‌های امنیتی پس از جنگ اکتبر ۱۹۷۳ است. این درگیری همچنین شکست تلاش‌های اسرائیل برای آرام کردن فلسطینی‌ها بدون اعطای حقوق سیاسی به آن‌ها را آشکار کرد.

اندیشکده شورای روابط خارجی آمریکا نیز در تحلیلی دقیق، همان روزهای اول عملیات طوفان الاقصی نوشت: تحلیلگران می‌گویند حمله حماس به جنوب اسرائیل در سال جاری، که رهبران این گروه آن را «عملیات طوفان الاقصی» نامیده‌اند، از نظر استراتژی، مقیاس و محرمانه بودن فوق‌العاده بود. در اوایل صبح روز ۷ اکتبر، روز شنبه و تعطیلات مهم یهودیان، حمله حماس با پرتاب چندین هزار موشک به سمت جنوب و مرکز اسرائیل آغاز شد و شهرهایی را تا شمال تل‌آویو مورد اصابت قرار داد. شبه‌نظامیان حماس همچنین مرزهای غزه را شکستند و به بسیاری از